



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **M. K.**
zastoupený otcem A. K.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2022, č. j. OAM-876/ZA-ZA11-D07-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Soud ustanovuje žalobci z důvodu neznámého místa pobytu opatrovníka, a to Organizaci pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Hradci Králové dne 28. 12. 2022 žalobce napadl v záhlaví specifikované rozhodnutí žalovaného. Žalovaný shledal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“), a tak rozhodl o zastavení řízení o udělení

mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona. Zároveň rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států („nařízení Dublin III“), je Rakouská republika („Rakousko“).

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

2. *Žalobce* namítl, že úvahy správního orgánu stran možnosti jeho přemístění do Rakouska k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu se neopírají o řádně provedené dokazování, respektive nemají oporu ve správním spise. Žalovaný uvádí jako podklad pro své rozhodnutí pouze vlastní zprávu Rakousko, informace OAMP ze dne 6. 10. 2022. Tento podklad pro rozhodnutí však neodpovídá nárokům stanoveným v § 23c zákona o azylu, tj. nejde o přesné a aktuální informace z různých zdrojů (v tomto případě o státu, jenž je podle názoru správního orgánu odpovědný za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu). Informace shrnuje podklady s poznatky o azylovém řízení v Rakousku, aniž by se žadatel (respektive jeho zákonný zástupce) mohl s těmito podklady seznámit a případně se k nim vyjádřit. Nejednalo se tak o dostatečně provedené dokazování.
3. „Pouze na okraj“ žalobce uvedl, že tvrzení žalovaného, podle něž se v Rakousku zdržoval jen krátkou dobu, se nezakládá na pravdě. Žalobce se narodil v ČR a v Rakousku nikdy nebyl.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že postupoval v souladu s nařízením Dublin III. Poukázal na skutečnost, že rodinní příslušníci žalobce podali žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 11. 6. 2022. Žalovaný ale shledal tyto žádosti nepřijatelnými, s tím že odpovědným členským státem příslušným k posouzení jimi podaných žádostí o mezinárodní ochranu je Rakousko. Správní orgán proto informoval dne 30. 9. 2022, 4. 11. 2022 a 29. 11. 2022 Rakousko o povinnosti převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou žalobce podal v České republice.
5. Žalobce se nepotýká s žádným zdravotním omezením. Prostřednictvím svého zákonného zástupce také sdělil, že nemá žádné konkrétní důvody, pro které by nemohl odcestovat do Rakouska k dokončení své žádosti. Dne 31. 10. 2022 pak Krajský soud v Brně zamítl žaloby podané proti rozhodnutím žalovaného o žádostech rodinných příslušníků žalobce. Rakousko je tak odpovědným členským státem za vyřízení žádostí o udělení mezinárodní ochrany v případě obou rodičů i sestry žalobce.
6. Žalovaný dále konstatoval, že v případě Rakouska neexistují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. Rakousko není jedním ze států, které jsou v současné době nadměrně zasaženy migrační krizí. Nelze tak v jejím případě dovodit výskyt systémových nedostatků způsobených například větší mírou podaných žádostí o mezinárodní ochranu, jak tomu bylo v minulosti v případě Řecké republiky či Maďarska. Ostatně ani žalobce nepřichází s žádnými tvrzeními o systémových nedostacích rakouského azylového systému.

III. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobu shledal nedůvodnou.
8. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým žalovaný shledal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou; státem příslušným k posouzení podané žádosti je dle žalovaného Rakousko.
9. Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, *„je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.“* Podle § 25 písm. i) téhož zákona se řízení (o žádosti o udělení mezinárodní ochrany) zastaví, je-li žádost nepřipustná.
10. Přímo použitelným předpisem Evropské unie, na který citované ustanovení zákona o azylu odkazuje, je nařízení Dublin III. Podle čl. 3 odst. 1 uvedeného nařízení platí, že: *„Členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.“* Podle čl. 3 odst. 2 věty první téhož nařízení platí, že: *„Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.“* Druhá věta tohoto ustanovení upravuje výjimku z přemístění žadatele z důvodů systémových (slovy českého překladu nařízení „systematických“) nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů v příslušném členském státě: *„Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.“*
11. Pro nyní posuzovanou věc je dále podstatný čl. 20 odst. 3 nařízení Dublin III, podle něž pro účely tohoto nařízení *„je situace nezletilé osoby, která doprovází žadatele a splňuje definici rodinného příslušníka, neoddělitelná od situace jeho rodinného příslušníka a zabývá se jí členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu tohoto rodinného příslušníka, třebaže nezletilá osoba není sama žadatelem, za předpokladu, že je to v jejím nejlepším zájmu. Stejným způsobem se postupuje v případě dětí narozených po příjezdu žadatele na území některého členského státu, aniž je nutné zahájit nové řízení o jejich převzetí.“*
12. Krajský soud předně konstatuje, že rodinní příslušníci žalobce (matka U. O., otec A. K. a sestra F. O.) podali žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 11. 6. 2022. Žalovaný rozhodnutími ze dne 27. 7. 2022 shledal tyto žádosti nepřipustnými podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Za odpovědný členský stát příslušný k posouzení žádostí o mezinárodní ochranu podaných uvedenými osobami žalovaný označil

Rakousko. Tento závěr žalovaného následně potvrdil i Krajský soud v Brně – viz jeho rozsudky ze dne 31. 10. 2022, č. j. 33 Az 29/2022 – 35, a č. j. 33 Az 30/2022 – 40.

13. Žalobce právě uvedené skutečnosti nijak nerozporuje. Zároveň nic nespovídá tomu, že by v jeho případě nebylo možné aplikovat pravidlo obsažené ve výše citovaném čl. 20 odst. 3 nařízení Dublin III, na jehož základě žalovaný rozhodl o nepřipustnosti žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Soud je přesvědčen o tom, že je v nejlepším zájmu žalobce, aby jeho situace byla posuzována neoddělitelně od situace jeho blízkých rodinných příslušníků, tj. rodičů a sestry. V jejich případě žalovaný i Krajský soud v Brně shledali, že příslušným členským státem k posouzení žádostí o mezinárodní ochranu je Rakousko. V případě žalobce není důvod učinit jiný závěr.
14. Žalobce ve své (velmi stručné) žalobě pouze namítl, že závěry žalovaného o možnosti jeho přemístění do Rakouska se neopírají o řádně provedené dokazování. Zpochybnil náležitosti zprávy OAMP ze dne 6. 10. 2022 o fungování azylového systému v Rakousku a postup žalovaného, který jeho zákonnému zástupci údajně neumožnil seznámit se s podklady, z nichž vychází uvedená zpráva.
15. Krajský soud uvedeným námitkám nepřisvědčil.
16. Judikatura správních soudů dovodila, že žalovaný je v odůvodnění rozhodnutí, kterým vyslovuje, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu je podle čl. 3 nařízení Dublin III jiný členský stát, povinen zabývat se vždy také tím, zda přemístění žadatele do takto určeného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systémových nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 24). Posouzení dané otázky žalovaným zároveň musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které jsou obsaženy ve správním spise (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 – 44).
17. Žalovaný těmito požadavkům v nyní posuzované věci dostál. Závěr, že azylové řízení ani podmínky příjmu žadatelů v Rakousku nevykazují závažné systémové nedostatky ve výše uvedeném smyslu, žalovaný řádně odůvodnil na str. 2 a 3 napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že nebylo vydáno žádné rozhodnutí závazné pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Rakousku. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující po členských státech EU, aby se zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Rakouska. Rakousko je považováno za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, ale i ostatními státy EU. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018 – 28, žalovaný dále uvedl, že v případě většiny členských zemí Evropské unie nelze říci, že by trpěly systémovými nedostatky. Rakousko není jedním ze států, které jsou v současné době nadměrně zasaženy migrační krizí. Nelze tak v jeho případě dovodit výskyt systémových nedostatků způsobených například větší mírou podaných žádostí o mezinárodní ochranu, jak tomu bylo v minulosti v případě Řecké republiky či Maďarska. Žalovaný konečně také odkázal na zprávu o fungování rakouského azylového systému, kterou zpracoval dne 6. 10. 2022. Tato zpráva je součástí soudu předloženého správního spisu.

18. Krajský soud se s uvedenými závěry žalovaného ztotožňuje. K námitkám žalobce soud uvádí, že zpráva OAMP o fungování rakouského azylového systému odpovídá nárokům stanoveným v § 23c zákona o azylu. Zpráva podrobně popisuje, jak v Rakousku probíhá řízení o udělení mezinárodní ochrany, jaké jsou zde přijímací podmínky, jaký mají žadatelé přístup k práci, studiu a zdravotní péči atd. Zabývá se také zajišťováním žadatelů o mezinárodní ochranu. Zpráva vychází z různých zdrojů – odkazuje na materiály vytvořené např. Asylum Information Database (AIDA), MZV USA, Spolkovým ministerstvem vnitra nebo UNHCR. Zákonná zástupkyně žalobce měla před vydáním napadeného rozhodnutí možnost seznámit se s podklady, které žalovaný shromáždil. Této možnosti využila a k podkladům neměla žádné námitky. V rámci seznámení s poklady sice byla zákonná zástupkyně žalobce předložena pouze zmiňovaná zpráva OAMP o fungování rakouského azylového systému, nikoliv zdroje, z nichž tato zpráva vychází. V tom však soud nespatřuje žádné pochybení žalovaného. Žalobce (respektive jeho zákonní zástupci) neměli žádné výhrady vůči závěrům obsaženým v uvedené zprávě OAMP. Navíc během pohovoru, provedeném dne 30. 9. 2022, zákonný zástupce žalobce sdělil, že žalobce nemá žádné zvláštní důvody (odlišné od důvodů, které uváděli již jeho rodiče), pro které by nemohl odcestovat do Rakouska. Za těchto okolností soud považuje zmíněnou zprávu OAMP za dostatečný podklad pro rozhodnutí žalovaného. Závěry žalovaného se tedy opírají o řádně provedené dokazování a mají dostatečnou oporu ve správním spise.
19. Krajskému soudu nejsou ani z jeho úřední činnosti známy žádné skutečnosti svědčící o tom, že by azylový systém v Rakousku vykazoval systémové nedostatky nebo že by podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v Rakousku byly srovnatelné například s tím, jaká situace panovala v táborech určených pro žadatele o mezinárodní ochranu v Řecku (kvůli čemuž byl v minulosti přerušen transfer žadatelů do této země). Žalobce ostatně nic takového ani netvrdí.

IV. Závěr a náklady řízení

20. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
21. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
22. Soud dále konstatuje, že dle sdělení Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra byl dne 9. 2. 2023 (tj. zřejmě v návaznosti na to, že soud usnesením ze dne 27. 1. 2023 nepřiznal žalobě odkladný účinek) proveden transfer žalobce a jeho zákonných zástupců do Rakouska. Aktuální místo pobytu žalobce Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra soudu nesdělila. Soud tedy z důvodu neznámého místa pobytu ustanovil žalobci procesního opatrovníka podle § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, za použití § 64 s. ř. s. Procesním opatrovníkem ustanovil Organizaci pro pomoc uprchlíkům.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 30. března 2023

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce